

Kritik uyarı: 4159 okul deprem tehlikesi altında

JMO, İstanbul'da taşınan 93 okul dışında ülke genelinde 4 bin 159 okulun daha yüksek deprem riski altında olduğu, 191 okulun ise doğrudan fay zonuna kurulduğu uyarısı yaptı.

KAHRAMANMARAŞ'ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde meydana gelen 7,7 ve 7,6 büyüklüğündeki depremlerde deprem güvenliği açısından önem katsayıları yüksek olan ve daha dayanıklı olması beklenen çok sayıda kamu binası hasar gördü. Bu binaların önemli bir bölümünü de Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) sorumluluğunda olan okullar oluşturuyor. Bakanlığa göre Kahramanmaraş depremlerinden etkilenen illerde 24 okul binası yıkılırken, 83 okulun ağır hasarlı olduğu tespit edildi. 6 Şubat'ta gerçekleşen depremlerin ardından İstanbul Valiliği'nin kentte riskli bulunan 93 okulu tahliye ettiğine dikkat çeken uzmanlar, Türkiye genelinde bu rakamın çok daha yüksek olduğuna, ancak yetkililerin felakete yüzleşmeden önlem almadığına işaret ediyor.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası'nın (JMO) dün yayınladığı rapora göre Türkiye genelinde 4 bin 159 okul fay hatları üzerinde yüksek tehlike alanları içinde bulunuyor. TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanı Hüseyin Alan, Türkiye'de imar planlarının üzerine fay hatlarının ve 50 metrelik sakinim (korunma) bantlarının işlenmediğini, iki yıldan fazla süredir bu konuda uyarılarda bulunmalarına rağmen kamu otoritelerinin bu uyarıları dikkate almadıklarını vurguluyor. Rapora göre, 6,5 ve daha büyük yıkıcı depremlerin yaşanabileceği alanlarda bulunan 4 bin 159 okulun 580'i Kocaeli'de bulunuyor. Sakarya, Muş, Bingöl, Aydın ve Tokat gibi illerde de 250'nin üzerinde okul riskli bölgelerde yer alıyor. İstanbul'da taşınan sadece 93 okulda yaklaşık 52 bin öğrenci ve



Depreme dayanıksız çıkan okul boşaltıldı

Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından Edirne İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile İstanbul Aydın Üniversitesi arasındaki protokol kapsamında, Keşan Anafartalar İlkokulu'nda inceleme yapılıp, numune alındı. İnceleme sonucu okul binasının depreme

dayanıklı olmadığı tespit edildi. Rapor, Keşan İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne iletildi. Görüşmelerin ardından okul binası için önce tahliye sonra yıkım kararı çıkarıldı. 17 sınıfta eğitim gören 480 öğrenci, Raşit Efendi İlkokulu'na nakledildi; durum ise

SMS ile velilere bildirildi. Okul binası, bugün boşaltılırken, kısa sürede yıkılacağı belirtildi. Öte yandan Keşan'da, 1999 yılı öncesi yapılan okul binalarında deprem analizi gerçekleştirildiği ve rapor sonuçlarının beklendiği kaydedildi. (DHA)

2.765 öğretmen olduğu dikkate alındığında 4 bin 159 okulda yüz binlerce öğrencinin öğrenim gördüğü anlaşılıyor. İşte okulların riskli bölgelerde olduğu sıralamada öne çıkan ilk 15 il: "Kocaeli 580, Sakarya 460, Muş 340, Bingöl 330, Aydın 275, Tokat 250, Samsun 200, Elazığ 200, Düzce 190, Erzincan 150, Erzurum 140, Yalova 140, Bolu 135, Amasya 105, Malatya 90"

Özellikle ivme değeri 0,5g'den yüksek yani görece çok yüksek riskli alanlar olarak tanımlanan bölgelerdeki okul durumunu analiz ettiklerini ifade eden Alan, "4 binden fazla okul yüksek ivme değerleri ile karşılaşma olasılığı bulunan alanlar üzerine inşa edilmiş durumda. Geçtiğimiz günlerde İstanbul'da 93 okulun yıkılarak yeniden yapılması konusunda çalışmalar başlatıldı. Ama biz biliyoruz ki bu riskli alanlardaki okul sayımız çok daha yüksek" diyor. Jeoloji Mühendisleri Odası'nın

tespitlerine göre jeolojik sakinim alan üzerine inşa edilmiş 4 bin 159 okul, Türkiye'deki okul sayısının yüzde 8,5'ini oluşturuyor. Oda, 50 metrelik korunma bandı içinde olan okul sayısını ise 191 olarak belirledi. Raporda, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından söz konusu okulların gözden geçirilmesi gerektiğine işaret ediliyor. Fay sakinim bandı içinde olanlar ile zayıf mühendislik özellikleri sahip, jeolojik sakinim alanlar üzerine inşa edilmiş okul binalarının yıkılarak daha güvenli alanlara taşınması, diğer alanlarda kalan okul binaları için ise kapsamlı deprem performans analizlerinin yapılarak yeterliliklerin gözden geçirilmesi gerektiği uyarısı yapılıyor.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası İkinci Başkanı Nusret Suna'nın DW Türkçe'ye verdiği bilgiye göre, bir konutun deprem güvenlik katsayısı 1 ise okul yapısında bu katsayı 1,5'e çıkıyor. Öyle ki buralarda deprem

tesirlerine karşı alınan önlemlerin diğer konutlara göre yüzde 50 daha fazla olması gerekiyor.

Suna, tüm kamu binalarıyla birlikte okul binalarının deprem güvenliklerinin incelenmesi gerektiğini belirterek "Kamu binaları, kamunun malı olduğundan ilgili kurum ve Bakanlık okulları belli bir program çerçevesinde deprem güvenli hale getirmek zorundadır" diye konuşuyor. İstanbul Valiliği'ne bağlı İstanbul Proje Koordinasyon Birimi tarafından 2006'dan itibaren okulların deprem güvenliklerinin incelenmeye başlandığını hatırlatan Suna, "Biz o zamanlar İstanbul'daki toplam okul sayısına baktığımızda daha yapılmayanların da olduğunu görüyorduk. Nitekim haklı çıktık. 93 okul 6 Şubat depremlerinden sonra birdenbire kapatıldı. Demek ki deprem güvenlikleri yokmuş, riskli binalarımız ki böyle bir endişeyle kapatıldılar" ifadelerini kullandı.